

ΜΑΝΙΑΤΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΑΝΤ. ΠΟΥΜΑΝΕΑΣ • ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚ. ΜΑΡΑΜΠΕΑΣ • ΤΗΛ.: 27210-77594, 6973 731473 • FAX: 27210-74345 • e-mail: info@maniatiki.gr, nmarab@otenet.gr

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΜΕ ΜΑΝΙΑΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

TAX.ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
ΝΕΟΧΩΡΙΟ ΔΥΤΙ-
ΚΗΣ ΜΑΝΗΣ
TK 24022

ΕΤΟΣ 27ο
ΑΡΙΘ.ΦΥΛΛΟΥ 324
ΜΑΡΤΙΟΣ 2026
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ 1.50€

ΘΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΕΙ Η ΜΑΝΗ ΤΙΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ Η ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΗ ΠΡΟΕΚΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ;

Η προεκλογική περίοδος αποτελεί τον «ευαίσθητο» χρόνο για το πολιτικό σύστημα. Η επιδίωξη πλειοψηφικού αποτελέσματος που θα οδηγήσει στην ανάληψη της κυβερνητικής εξουσίας οδηγεί τα κόμματα σε «ευήκοον ους» ως προς τα αιτήματα των κατά τόπους κοινωνιών, όπως αυτά προβάλλονται μέσα από τεκμηριωμένα αιτήματα των εκπροσώπων τους. «Καλοί αγωγοί» για τη μεταφορά αυτών των αιτημάτων είναι οι υποψήφιοι βουλευτές του κάθε κόμματος επιδιώκοντας, μέσα από την προβολή τους και τις εξαγγελίες αποδοχής τους από τις ηγεσίες τους, την θετική αποτίμηση της δικής τους συμβολής από τους ψηφοφόρους μέσω της σταυροδοσίας τους. Οι τοπικές κοινωνίες που έχουν αναδείξει άξιους εκπροσώπους στους αυτοδιοικητικούς οργανισμούς, δήμους και περιφέρειες, καθώς και σε άλλες συλλογικές εκφράσεις των περιοχών τους, σχεδιάζουν από κοινού τις παρεμβάσεις τους, συντάσσουν τεκμηριωμένες προτάσεις, κλείνουν τις συναντήσεις τους με πολιτικά πρόσωπα, εκπροσώπους κομμάτων και υποψήφιους βουλευτές. Η τελική επιτυχία της εγγυημένης αποδοχής των προτάσεων τους προκύπτει ως απόρροια της οργανωτικότητας και της τεκμηρίωσης που έχει προηγηθεί.

Για τη Μάνη που αποτελεί ενιαίο γεωφυσικό χώρο, εκείνον που περιλαμβάνει περίπου τις εδαφικές περιοχές των δύο δήμων της, προκύπτει αβίαστα ότι ο δρόμος της επιτυχίας των αναπτυξιακών προτάσεων της περνάει μέσα από τη διαμόρφωση κοινού διεκδικητικού πλαισίου και των διαδικασιών προώθησής του στα κόμματα και των υποψηφίους. Αυτό επιβάλλεται και από τα συμφέροντα και τις ανάγκες των κατοίκων και των ιδιοκτητών της περιοχής, που βλέπουν την οικονομική ανάπτυξη της και την ενίσχυση των οικογενειακών τους προϋπολογισμών μέσω των γενικευμένων ωφελημάτων που θα δημιουργηθούν από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Αποτελεί πανθομολογούμενη διαπίστωση ότι τα δημόσια έργα στην περιοχή υπολείπονται κατά πολύ από τις ιδιωτικές επενδύσεις και η αναγκαιότητα κάλυψής του χάσματος μεταξύ τους προβάλλει ως δίκαιο αίτημα και κοινωνική αναγκαιότητα.

Όταν οι κοινωνικές ανάγκες είναι εμφανείς, οι εκπρόσωποι των κοινωνικών εκφράσεων έχουν υποχρέωση να εξαρθούν στο ύψος των περιστάσεων και να ξεπεράσουν προσωπικές εμπλοκές, εγωιστικές ή πατροπαράδοτες καχυποψίες και υπερπροβολές μεγαλείου, συνήθως ανύπαρκτου. Τα διδάγματα από την τοπική μας ιστορία, και η προβολή τους στον τωρινό χρονικό ορίζοντα, μας καθοδηγούν για το πως πρέπει να ενεργούμε και για τι πρέπει να αποφεύγουμε. Αξίζει να υπενθυμίσουμε τα σπουδαία κατορθώματα των μανιάτικων όπλων που προέκυψαν στις απελευθερωτικές μάχες του 1821 όταν οι τοπικοί αρχηγοί δρούσαν με ομοψυχία και συνεργασία, αλλά και την κακή μοίρα γι' αυτούς αλλά και για την περιοχή μας (που απόηχοί της φθάνουν μέχρι τις ημέρες μας, που δημιούργησαν οι διχασμοί και οι αντιπαλοτήτες τους. Επιγραμματικά αναφέρομε τη διαμάχη Μαυρομιχαλαίων και Μούρτζινων που, και τις ίδιες τις οικογένειες αποδυνάμωσε, αλλά και τον τόπο μας δυσφήμισε διαχρονικά, με τις άστοχες και τραυματικές ενέργειες που προκλήθηκαν από την ασυνεννοησία τους.

Ο ενιαίος μανιάτικος χώρος προβάλλει επιτακτικά τη δημιουργία ενιαίων προτάσεων και την από κοινού προώθησή τους πιεστικά προς το πολιτικό σύστημα αυτή την προεκλογική περίοδο. Δε χρειάζεται κανένας να κοιτάξει το χάρτη για να διαπιστώσει την αναγκαιότητα ριζικής ανακατασκευής του κεντρικού άξονα της Μάνης, αυτού που οι παλιοί Μανιάτες αποκαλούν «μανιάτικο δρόμο». Ο νέος αυτοκινητόδρομος που φθάνει μέχρι την Καλαμάτα και τη Σπάρτη μιλάει από μόνος του για την ανάγκη της ολοκλήρωσής του μέσω της αναβάθμισης του οδικού τμήματος που υπολείπεται για την σύνδεση με αξιόπιστης ποιότητας δρόμο των δύο άκρων του. Με το επιχείρημα ότι το πετρώδες έδαφος την Μάνης απαιτεί μεγάλο ύψους χρηματοδοτήσεις για ριζικές παρεμβάσεις σ' αυτό τον οδικό άξονα, αντιμετωπίζεται μέχρι τώρα η προβολή σχετικών αιτημάτων κατά την τελευταία τριακονταετία. Παρόλα αυτά, όπου και όταν τα πρόσωπα ήταν δραστικά και κινητικά στο εσωτερικό του πολιτικού συστήματος προωθήθηκαν σημαντικές παρεμβάσεις σε τμήματά του. Σημειώνουμε τις παρεμβάσεις με σημαντικού ύψους προϋπολογισμού σε τρία τμήματα της διαδρομής Γύ-

θαιο – Αρεόπολη παρά τις σημαντικές ενστάσεις που έχουμε διατυπώσει για τις υπερβάσεις των προϋπολογισμών τους και τις υπερτιμολογήσεις συμπληρωματικών εργασιών που αποτελούν τον «κακό δαίμονα» των δημοσίων έργων. Σημειώνουμε επίσης την αδυναμία προώθησης ουσιαστικών παρεμβάσεων κατά την τελευταία τριακονταετία, με εξαίρεση τη νέα γέφυρα Κοσκάραγας, για το τμήμα Καλαμάτα – Αρεόπολη, με την παράκαμψη Κάμπου – Σταυροπηγίου να μελετάται τριάντα χρόνια έχοντας καταναλώσει προϋπολογισμούς που πλησιάζουν τον προϋπολογισμό που θα απαιτούσε η εκτέλεση του έργου!

Φαίνεται ότι η αποσπασματική διεκδίκηση χρηματοδοτήσεων ξεχωριστά από τους δήμους, σε επίπεδο Μεσσηνίας από τον ένα και σε επίπεδο Λακωνίας από τον άλλο, διαμορφώνει αυτή τη μειωμένη αποτελεσματικότητα. Η διοικητική ένταξη της Μάνης σε δύο Νομούς πριν από 90 χρόνια και η αντικατάσταση της θαλάσσιας συγκοινωνιακής σύνδεσης με χερσαίες διανοίξεις πριν από 70 χρόνια, έχουν δώσει ισχυρή ώθηση στην αποστασιοποίηση από την αντίληψη του ενιαίου χαρακτήρα του εδάφους της Μάνης. Αυτή, όμως, η προσέγγιση είναι επιτόλαιη και ευκαιριακή, με τα δεδομένα της σύγχρονης περιόδου να το επιβεβαιώνουν. Σημειώνουμε για παράδειγμα το αυτονόητο: ο ισχυρός τουριστικός πόρος που αποτελούν τα σπήλαια του Διρού θα μπορεί να προσεγγιστεί γρήγορα και εύκολα από το αεροδρόμιο της Καλαμάτας μέσω αξιόπιστου δρόμου. Το ίδιο και η αγορά της Καλαμάτας των 60 000 κατοίκων για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις όλων των περιοχών της Μάνης.

Δεν είναι στις προθέσεις της εφημερίδας μας, και του σωματείου που την εκδίδει, να διατυπώνει νουθεσίες στους εκλεγμένους εκπροσώπους των τοπικών κοινωνιών της Μάνης. Το μόνο που επιδιώκει είναι η έκφραση της ανάγκης για αυτοσυνειδησία που επιβάλλει η μανιάτικη ιστορία στον ψυχισμό όλων μας. Ας σημειώσουν αυτή τη θεώρηση οι εκπρόσωπόι μας και ας αξιοποιήσουν, από κοινού, την ευκαιρία για τις μανιάτικες υποθέσεις που διαμορφώνει η παρατεταμένη προεκλογική περίοδος που βρισκόμαστε.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΠΤΡΟΠΗ

ΔΡΟΜΟΣ ΜΗΛΙΑ – ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΓΙΑΤΡΙΣΣΑΣ: ΝΕΑ ΩΘΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΤΩΝ ΓΕΙΤΟΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΕΠΑΝΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Στο φύλλο 310 - Ιανουαρίου 2025 της ΜΑΝΙΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ γράφαμε για το θέμα: Δεν είναι μόνο τα σήριαλ που δεν τελειώνουν όταν έχουν ακροαματικότητα. Είναι και οι χρηματοδοτήσεις δημοσίων τεχνικών έργων και από πολλές πλευρές επιχειρείται να αξιοποιηθούν με ελλειπτικό ή και αναντίστοιχο του σκοπού τους

τρόπο. Ακόμα και χωρίς συστηματική προσέγγιση του θέματος, αυτό το συμπέρασμα συνάγεται από τη χρονική εξέλιξη του έργου: “Βελτίωση – συντήρηση της ορεινής οδού Μηλέα – Παναγία Γιάτρισσα», που η κατασκευή του χρηματοδοτήθηκε πριν από 10 χρόνια και τον Αύγουστο του 2024 κατάληξε ... σε συναινετική διάλυση της εργολαβίας που, με πολλές καθυστερήσεις και σκαμπανεβάσματα, είχε συναφθεί το 2022.

Η ΜΑΝΙΑΤΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ έχει, σε δεκάδες δημοσιεύματα, παρουσιάσει όλες τις πτυχές του έργου και την αναγκαιότητά του ως συνδετήριου άξονα για την επικοινωνία των κοινωνιών της δυτικής με την ανατολική Μάνη. Γνωρίζοντας τον τρόπο λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, έχει καλέσει σε εγρήγορση τους εκπροσώπους της αυτοδιοίκησης και ιδιαίτερα τους αιρετούς και τους ενεργούς πολίτες των γειτονικών Κοινοτήτων εν όψει των, από πολλές πλευρές, προερχομένων κινδύνων για απώλεια της μεγάλης πίστωσης των 3 300 000 ευρώ που έχει διατεθεί από το κράτος για την κατασκευή αυτού του δρόμου. Έχουμε τη γνώμη ότι αυτή η φάση εξέλιξης είναι η κρίσιμότερη και θα πρέπει να δραστηριοποιηθούν σύντομα οι δύο δήμοι της Μάνης, που οι εδαφικές τους περιοχές θα συνδεθούν με δρόμο ασφαλούς κυκλοφορίας μετά την ολοκλήρωση του έργου, δημιουργώντας πολλαπλές θετικές επιπτώσεις για τις τοπικές κοινωνίες

και ευρύτερα για τη Μάνη.

Αργά αλλά σταθερά κινητοποιήθηκαν οι αιρετοί των γειτονικών περιοχών με πρωτοβουλίες των εκπροσώπων της Μηλέας (Παν. Μπόγγρη - Προέδρου της Κοινότητας, Κώστα Τσιλιμπέρδη και Μαρίας Παπανικολάκου – εκπροσώπων των Πολιτιστικών Συλλόγων) για την εκδήλωση συμπαρατάξης των γειτονικών Κοινοτήτων στην απαίτηση για ολοκλήρωση της ανακατασκευής του δρόμου, ενώ ο δημοτικός σύμβουλος Αλέξης Ρουτζούνης εισηγήθηκε σχετικό ψήφισμα στο δημοτικό συμβούλιο Δυτικής Μάνης, που έγινε ομόφωνα αποδεκτό.

Το κείμενο, που διακινήθηκε αρχικά στους Προέδρους των γειτονικών Κοινοτήτων που το υπογράφουν και συνεχίζεται η διακίνηση του προς τους εκπροσώπους των Κοινοτήτων των άλλων Δημοτικών Ενοτήτων των δύο δήμων της Μάνης, είναι το εξής: ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΗΣ ΟΡΕΙΝΗΣ ΟΔΟΥ ΜΗΛΕΑ – ΠΑΝΑΓΙΑ ΓΙΑΤΡΙΣΣΑ

Η οδική σύνδεση των Νομών Μεσσηνίας και Λακωνίας μέσω του Κεντρικού Ταυγέτου με αυτοκινητόδρομο ασφαλούς κυκλοφορίας αποτελεί παλαιά υποχρέωση της πολιτείας (Βασιλικό Διάταγμα στο ΦΕΚ 47/1956, τ. Α', περί κατασκευής και συντηρήσεως επαρχιακών οδών του κράτους). Οι μέχρι τώρα ενέργειες υπήρξαν αποσπασματικές και ημιτελείς και το αποτέλεσμα περιορισμένο, που οδηγεί τελικά σε δύσκολη διεύθυνση το καλοκαίρι και στη διακοπή της κυκλοφορίας το χειμώνα. Η σημαντική χρηματοδότηση του έργου, το 2014 από το υπουργείο Ανάπτυξης (υπουργός Κ. Χατζηδάκης) με το ποσό των 3 300 000 ευρώ, και η δημοπράτησή του από την Περιφέρεια Πελοποννήσου μικρές βελτιώσεις έχουν επιφέρει, και μάλιστα στο ευκολοδιάνοιχο και με μικρές κλίσεις τμήμα του έργου, μέχρι τη διάλυση της εργολαβίας το 2024. **Συνέχεια στη σελίδα 6**

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΦΥΛΛΟ ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ	
• Η διαθηκή διανομής του Εθνικού Κτήματος στο Λυκοβουνό από τον Π. Μαυρομιχάλη....	σελ.2
ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	
• Νικήτα Νηφάκη: Μανιάτικα στιχουργήματα (II),σελ.3	
• Παν. Ε.Νίκα: Σε κίνδυνο η ελληνική γλώσσα, σελ.11	
ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ	
• Βάσου Δασκαλάκη: Οι ξεριζωμένοι (Β XII*), σελ. 4	
ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	
• Η δίκαιη διανομή του προϋπολογισμού,σελ.5	
ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ	
• Έργα αναπλάσεων στην Ανατολική Μάνη,....	σελ.6
• “Διάφρηξη” ποδηλατόδρομου Στούπας.....	σελ.6
• Πρόσδος στις εργασίες κατασκευής του νέου νοσοκομείου Σπαρτής από το ΙΣΝιάρχος.....	σελ.7
• “Ξύπνησε” το ποτάμι “Δράκος” στη Στούπα....	σελ.7
KEY FEATURES IN ENGLISH	σελ.8
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	
• Βιολογική κτηνοτροφική επιχείρηση αδελφών Ευ. Τσιλιμπέρδη στη Μηλέα Δυτικής Μάνης,...	σελ.8
ΜΙΚΡΑ, ΤΟΠΙΚΑ, ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ...	σελ.9
ΘΕΜΑ	
ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΟΡΕΙΝΗ ΔΥΤΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΟΥ ΤΑΥΓΕΤΟΥ(III),σελ.10	
ΑΡΘΡΟ	
• Συνέπειες της πολυήμερης διακοπής ηλεκτροδότησης,	σελ.12
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ	σελ.11,12